

SZARVASI LAPOK.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

ELŐFIZETESI AR:

Egész évre . . . . . 5 frt. — kr.
Félévre . . . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési és hirdetési pénzek, úgy a lap szemléi részét illető közlemények a Szerkesztőhöz Szarvasra küldendők

Hirdetési díjak:

Egy három hasábos petsor . . . . . 5 kr
Kétszeri közlésnél . . . . . 4 kr
Háromszori közlésnél . . . . . 3 kr
Többször hirdetéseknel engedmény adatik. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

A nyílt térben minden garmonsor díja 10 kr.

Iskolában és iskolán kívül.

Azon rövid idő alatt, mióta lapunkat megindítottuk, már ismételve volt alkalmunk közölni olyan dolgozatokat, melyek rámutatnak mai társadalmunk égető bajaira s azok orvoslásának módjával foglalkoznak.

A megdöbbentő, járványszerű öngyilkosságok, melyek a közelmúltban fővárosunk közönségét izgalomba hozták, alkalmat nyújtottak egyik munkatársunknak, hogy „Modern társadalmi betegség” című (lapunk 3-ik számában közölt) dolgozatában az öngyilkosságot indító okai szerint egyszer gyávaságnak, máskor esztelenségnek, majd hiúságnak bélyegezze, s csak mint rendkívüli esetet megengedje, hogy az magasztos eszmékért való önfeláldozásnak tekintessék.

Ugyancsak ezen ismétlődő társadalmi erkölcstelenségek egy másik, tapasztalatokban gazdag, nagyérdemű munkatársunkat arra ösztönzik, hogy megírja s közlésével lapunkat megtisztelje ily című becses dolgozatával: Hogy lehetne az erkölcsi bajokat legbiztosabban megorvosolni?

Abban rámutat az óvóintézetekre, az iskolákra és a dolgozóházakra, mint a melyeknek hivatása az embert jóvá nevelni s így az erkölcsi bajoknak elejét venni.

Legutóbb egyik szomszéd községünk-

ben ismét egy megdöbbentő gyilkossági eset fordult elő: egy férfi saját hitestársát ölte meg; ez arra indítá mult számunkban közölt vezérczik szerzőjét, hogy éles vonásokban rámutasson némely tanítók fölületessé gére, mint erkölcsi bajok egyik okára mondva „a néptanítók fölületessége megrontja a gyermekben a fejlődő egyént alapjában és fenyegeti a szociális élet erkölcsi rendjét”

Nem akarjuk tagadni, hogy a néptanítónak csakugyan van és kell is hogy legyen befolyása azon gyermekek erkölcsi fejlődésére, jellemök képzésére, kik vezetésére bizattak, azonban tulszigoruak volnánk, ha a nevelés által ki nem írható vad kinövésékért egyedül a néptanítókat vonnók felelősségre. Van valami, ami a tanító működését megelőzi, s van ismét valami ami azt követi. A tanító vezetése alá a gyermek legjobb esetben hat éves korában kerül. Már pedig a gyermek nevelését hat éves koráig folyton csak függőben tartani nem lehet úgy, hogy azt csakis a tapintatos tanító keze indítsa meg. Nevelői befolyást gyakorol a család a fejlődő gyermekre már akkor, midőn az az első szavakat megfigyelni s azokat utánozni kezdi: a példa vonzó hatása érvényesül már az oly gyermeknél is, aki csak akkor kezdi még érdeklődéssel és figyelemmel kísérni tetteinket, mozdulatainkat, szokásainkat. Hány család veszi figyelembe hat éven alóli gyermekeinek ezen rendki-

vül tevékeny utánzási ösztönét? Valjon minden családnál szülői, testvérei s hozzátartozói példájából — mint reá még majdnem egyedül s mindenestre legerősebben ható nevelési eszközöl — meg tanulja-e a gyermek: hogy az Istenről csak tisztelettel szólni, szülőinket tisztelni, felebarátainkat szeretni, igazat szólni, alárendeltjeinkkel sőt oktalan állatjainkkal is emberségesen bánni: az egyedüli jó, és isteni úgy mint emberi törvények parancsolata?! Ha azután mindebből csak igen keveset, de ennek ellenkezőjéből annál többet lát és tanul a fejlődő gyermek: azon esetben nem tudom, hogyan áll meg cikkíró azon állítása, hogy: „a fejlődő gyermekben meg van a tehetség a jó és rossz iránt egyaránt. Az ügyes és lelkiismeretes tanítótól (ki egyszermind nevelő is legyen) függ, hogy a kettő közül melyik jusson érvényre.” — S valjon az ilyen családban felnőtt gyermeknél is csak úgy „játszva”, lehet-e „a jó iránt való hajlamot megerősíteni”? Bizony a jóak tulsulyra hozása s a jó iránti hajlam megerősítése, ha az csakis a tanító teendőjévé hagyatik fenn s a család megelőzőleg keveset vagy semmit se tesz: óriási feladattá lövi ki magát, különösen nagy tömeggel szemben. Elő kell itt venni gyakran az erősebb pengéű kést is, és nyesegetni a szülői körben már megizmosodott ferde kinövésüket; s

TÁROZA.

Az első párbaj.

(Igaz történet.)

(Üdv Thódor Cirill főszobrász urnak)

Csak vissza, vissza kell térnem erre a herczig fiura, akiből olyan művész válhatnék, amilyenek párját keresni kék hetedhét országon s tan még az operenczián túl se lehetne hozzáfoghatót kaparintani, ha nem volna annyira komája, a dolog.

Nem csinálná ő pályamunkául az „Irgalmas samaritánust”, mint Kiss György Berlinben, s nem keresné eszméit a csillagok közt, mint Huszár Adolfról írja Prém Józsi, hanem belenyúlna mélyen a magyar történelembe s olyan feszes atillás Attilát és Árpádot faragna, hogy tudomistenem becsületet szerezne velök a magyar nadrágnak, atillának, kócsagtollas süvegnek, még a magyar szobrásznak világszerte!

Hát még az ornamentjaival! Ezekkel hódítaná még csak meg a világot!

Hanem persze a fennebb említett áldott tulajdonsága miatt eddig még csak a Rózsa utcában vivott ki magának nevet s ott is csak hét év óta ösmert művész köpenyével a „havelokkal” s esernyőszélességű művészkalapjával hódította meg a széke művészeket lelkesen pártoló varrdányokat.

Hódításairól azonban csak társainak van tudomása, mert ő sohasem veszi észre a feléje lövellő epedő pillantásokat amióta lelkébe kollegájának lánya az ő madonna arczával lopta be magát!

Hej! nincs olyan szobrászvédő, amivel azt a nézni való arczot, azt a kívánatos piczi ajkat,

azt a ragyogó zerge szemet az ő lelkéből ki lehetne vajni! Az a lelkében elő kép az egyedüli photographia, amit szünetlenül magával hord; csak a szemet kell lehunynia, hogy meglássa holdvilágtalan, komor éjszakán is. Sokat is van lehunynia ha nem is mindakét, de legalább a félszeme; félszeme van nyitva, ha újságot olvas, s mindkét szemét lezárja, ha szomját oltja, pedig nem fülentek ha aszondom, hogy sokszor szomjazik!

De a mennyiszor a felső szempilla az alsóra simul, ugyan annyiszor lebben szét ajka, hogy elsuítogja lágyan, ábrándosan ezt az édes nevet: Sarolta.

Sarolta! Sarolta! cseng fülemben a városliget zúrvavarában, a budai hegyek szellőtől rezgett leveleinak suttogásában, a zugligeti dallosainak danájában; e név miatt jár el esténként a kerepesi utra, hogy két czégtáblán tapasztassa rá forró csökját s e névvel riasztja fel lakótársait álmukból, ha kicsuszik a párna feje alól. Fizetni is csak azoknak a barátainak fizet, kik érzékeny szerelmes históriákat reglnek neki, melyekben legkevesebb tiszser kell a Sarolta nevet édes epedéssel s megfélelő sóhajjal kihelteni s végül napnál világosabb tanulságot azt sütni ki, hogy Sarolta őt, már mint Cirillt, szereti, mint Julia Romeót, mint Pergentilla Amorgost, mint Lottienta Thodoriust (a latin és görög nevek iránt roppant nagy vala a respectusa!), mint csalogány a csendes nyári estét s mint a pederi pap a varsáját!

Boldog idők szép emléke! Mennyi szerelmi epizódot regéltünk neki Homerosból, Ovidiusból, Kalevalából és Gudrunból, hol mindenütt Sarolta volt az eszményi hősnő! Örömkönyűi peregettek ilyenkor a sörös pohárba boldogságtól duzzadó keblére ölelé két lakótársát, a két ezimeres bél-

csészt, kik meghatva . . . még egy kriglit rendelték az ő kontójára. Aztán elmondta százszor meg százszor, hogy a leutóbbi szobrász bálon történt a dolog! Ő ott ült a kaszszánál s osztogatta a szebbnél szebb tánczrendeket; volt még kezében vagy husz darab s ezek között kettő époly diszes, mint a bálanyaé. Hát egyszer csak szobrász kollegája nevének karján lebeg be pirinkó labacskaival egy gyönyörű karcu leányka, kinek láttára úgy végig bizsergett rajta valami titkos érzelem, hogy szeretett volna ujdonatuj salonnadrágjában féltérde ereszkedni s a lányka lovagjává avatódni, mint egykor Don Quijote inádot Duleineájának. Zavarában hófehér zsebkendőjét szoritá égő homlokára s kiválasztva a legszebb tánczrendet, e szavakkal: „Kisasszony, ez a legszebb” atadá . . . zsebkendőjét. Mennyire szívéből kacagott ezen a kis hamis! Úgy villogtak azok az apró fogacsokák, hogy maga is nevetésre fogta a dologt s ezer bocsánat rebegése között adta át a valódi tánczrendet!

A szünóra alatt először a papát megsöröztette, aztán a mamának hozott egy limonádét s végre félórai önküzdelem után a kisasszonynak is mert szolgálni finom cukorsüteményekkel, s míg kínálta volt oly vakmerő melléje is ülni s elmondani, hogy, ha ő tánczolni tudna, bizony nem vinne ő tánczba soha mást, mint Sarolta kisasszonyt, mert Sarolta kisasszonynak olyan szép szeme van, mint egy havasi zergének s olyan kis foga, mint egy ártatlan egérkének s olyan csengő hangja, mint az állatkerti szarvasinóké! Kis kacsóját meg, ha megengedi a kisasszony, lefogja ő formázni, mert csinált ő már az operára, meg a sugáruti palotákra sok szép alakot és kezét, de niég ilyet egyet sem!

(No Cirill, szólt a két lakótárs, még ilyen

Mai számunkhoz egy fél iv hirdetésmelléklet van csatolva.

ezek lemészése vajmi gyakran zúdit a tanító fejére köszönet helyett nyers szidalmazást, elismerés helyett vad bántalmakat a szülők részéről!

Az iskolában folyton szemel előtt lebegő jó példa, erős és következetes fegyelmezés azonban — úgy látszik — oda viszik a gyermeket, hogy reményt nyújt ahhoz, miszerint belőle a társadalomnak egy hasznavehető tagját sikerült nevelni. Ámde mily keserű valóra ébredünk néha midőn látjuk, hogy a rossz indulatokat csak elaltatuk egy időre s nem irtottuk ki véglegesen s azok az iskolai évek elmúltával annál nagyobb mérvben mutatkoznak a suhancznál, minél jobban gyekesztünk azokat elfojtani a gyermeknél. A törvényes korlátokat folyton túllépő korcsmai dobzodók; a kellőleg nem ellenőrzött fonókák társasága szívesen körébe fogadják az éretlen suhanczot is, ha szemében henczegő magaviselettel, kezében füttykössel, fogai közt füstölő szivar-csutakkal s szájában isten-káromlással köszönt be hozzájuk.

Mit tehet ez ellenében a tanító, midőn annyi elfoglaltságával, érdekével jó összeközösésbe, ha e téren reformatori szerepre vállalkozik?

Sötétnek tűnik föle e képe — sajnos — az életből van az merítve, habár a társadalomnak csak egyes olyan elvetemült tagjaira illik, kiknél minden jóakarutörök vés kárba veszett, s későbbi cselekedeteiben minden rosszra képesekké lesznek.

S végül ami cikk-író azon tanácsát illeti, hogy: „felületes lelkiismeretlen tanítókat a zornal el kell bocsájítani, az üres állásra csakis lelkiismeretes és alaposan képzett embert meghívni” — továbbá, hogy „a tanító-képző intézetek fontolják meg, hogy minők is hát valójában azok az emberek, kiket néptanítóknak képesítenek” — hisszük, hogy bővebb megfontolás után befogja látni s velem egyetértőleg elismerni azt, miszerint talán másutt kezdendő meg a reformálás.

Nem tudom, mily százalékát a tanítóknak sorolja a cikk író eme osztályába melyet a „felületes” czímmel ruházott fel: de bizony nem tudom kikkel pótolná helyét azoknak is, midőn még ezek mellett is, ha zánkban ez erékben beszélnek szükséges de hiányzó tanítókról. A tanító-képző intézetek pedig — fennálló szabályok értelmében — nagyon is kénytelenek meggondolni hogy minők is hát valójában azok az emberek, kiket néptanítóknak képesítenek — csak hogy persze kénytelenek meggondolni azt is, hogy sok helyen minő meg-

szépen nem tolmácsoltad érzeimidet; ezzel nem Saroltának, de még a kőszívű és jégajku egykori spanyol infanszónék Tuttifruittensillának is, kit a középkori egyházi atyák, többek közt Vergilius is egyháztörténetében Aeneisben, magasztalva említnek, megnyerted volna szívét)

Ciril önérzétesen mosolygott; aztán folytatólag. Hát még ha azt elmondod, hogy milyen bajból segített ki ugyancsak a szünóra alatt! Egy pohár limonádét nyújtottam at neki s ő az átvételkar-lejté zsebkendőjét. Villam gyorsan hajoltam utána, felkaptam, de biz én felállás közben a tálczába ütem fejemet, úgy, hogy a pohár feldőlven a limonádé arczomon csurgott le. Nagyon restelt-m a dolgot, de ő azt mondta, hogy: „Se baj Thódor ur s a maga kendőjével törölje meg arczomat, sőt a filemet is. Majd meg haltam a boldogságtól! Szerettem volna még egyszer végig önteni magamat! Csak arra a Wagnerre, az előtánczosra boszankodtam, hogy mindég ő vitte el tanczolni Saroltát s úgy eludta mulattatni, hogy az mindég mutogatta hófehér fogácskáit! Pedig minek azt másnak is látni! Ne higyjétek ugyan, hogy féltékeny lettem volna, merhát, igaz, hogy W. csinos fia, de hát (s itt a szemközti tükörbe pillantott) vele csak mindég kiállom a versenyre.

A két lakótárs biztosítá őt, hogy szépség tekintetében nincs mitől tartania, de hát a nőkben mégsem lehet teljesen bizni, mert hej! Cicero, a híres ügyvéd is szép férfi volt s mégis Catilina, az a ragyogó szépség, ki a római köztársaságot is majd felforgatta, inkább szerette patiensét, Antoniuszt! Hisz milyen elkeseredetten kiált tel Cicero egy levelében; Quousque tandem abutere, Catalina, patientia nostra? (ami azt jelenti, hogy: Meddig élsz, még patiensemmel, te Catilina?) Mert a nők, hej! kitudja! hátha!

S „Catilina”, meg az a „hátha” nagyon

elhetési pálya az, melyre képesítik ugyanazon embereket.

A közoktatási minister és vele egyetértőleg és mondhatni vetekedve felekezeti s más iskola fenntartó közegek egy biztosabb utat követnek. Először is a törvény teljes szigorával kényszerítetnek minden tanköteles gyermeket pontosan iskola látogatásra, elhárítva — jóakarattal s nem csekély áldozattal is — újtábol minden akadályt. Ez mamár ténvs nem tartozik a pium desiderium-ok közé. Másodsor: nem tűnnek meg semmiféle olyan helyiséget használni tanterem gyanánt, amely az egészség kívánalmainak meg nem felel, s ha egyes iskola fenntartó közegek e tekintetben nem tesznek eleget: készek a legvégsőig menni s ha kell, a szolgabírótság által becsuktatni az oly alkalmatlan helyiségeket, mint tavall egyik szomszéd községben történt. S midőn az iskola existenciája tanhelyiség s tanulóknak így biztosítva van: gondoskodnak arról, hogy szakképzettségre képes emberekknek legyen kedvük a tanítói pályára lépni. Erre nézve talán elegendő megemlíteni az országos s más szűkebbkörű tanítói nyugdíj-intézeteket, s azon közülményt, hogy ma az országban levő összes tanítók fizetése kétannyt tesz ki, mint tíz év előtt.

Jó kezekben van tehát akár az iskolák, akár a tanítók ügye. A haladást rohamossá tenni nem lehet, ha kívánatos volna is. Tegye meg mindenki — ez egyes ember ép úgy, mint az egyes család vagy az egész társadalom — a népnevelés érdekében azt, amit tőle ezen szent ügy méltán követel; legyen minden felserdülő ember józan, komoly gondolkozású s kikerülve tanítója vezetése alól: igyekezzék önmaga tanítójává s nevelőjévé lenni: s akkor bizonyára nem lesz okunk oly nagy mértékben retelni a „felületes néptanítók befolyásától a társadalomra.”

Bracsok István.

Ujdonságok.

— Főgymnasiumunkban május 23-a óta folynak az írásbeli érettségi vizsgálatok. A nyilvános közvizsgálat június 18-án, a szóbeli érettségi vizsgálatok azt követő napokon fognak megtartatni

— Vasutunk garanciájának ügye a megyén. Városunknak a vasut garanciájára vonatkozó szerződése s a kölcsön ügyben hozott határozata a májusi megyei gyűlés által meg lett erősítve.

— A hullámok áldozata. Kunstár György lakostársunk 9 éves egyetlen fiacskája játszás közben máj. 18-án a Mangolzugból kifolyó vízvizhatagba esett s belehalt. Játzó-társai mind szétrebbentek s csak másnap merték az esetet

megzavarta Cirill! E perczöl kezdve egyre komorabb lett; éjjeli dárídok után nem egyszer hszszuing skedett, kivált mikor Wágnerrel találkozott Saroltáknál, hová az is bejáratos volt. Égre-földre esküdözött, hogy ennek utóljára is nem jó vége lesz! S a véletlen közbejárt, hogy a dolog a két ellenfél közt kitérésre kerüljön.

Saroltának nevenapja közelgett! Előtte való nap gyönyörű rózsabokrétát kötött Cirill, hogy azt másnap (éppen vasárnap) hordár vigye el a szép lánykának egy szép alkalmi versecske kíséretében, melyért a két lakótárs közösen ültö meg a pegazust és pedig Cirill tetszésére ekképpen:

Nevenapja felragyogván szépen
Megtesszem azt, mire vágytam régen:
Szép rózsákat veszek bokrétának,
S elküldöm azt szép angyal magának.

Hisz rózsának csak a rózsza való
S hogy kegyed szép rózsza az már való.
Ha megértné, mit a rózsák jelentnek,
Vigan élnek én a boldog jelennek.

Másnap éppen, midőn Cirill a hordárért ment, törtétt be Bende, egy szobrász, a két lakótársához, hogy az Isten áldja meg őket, adának neki, ha volna valami névnapj versük, mert van egy nőrokona, kinek nevenapjára szeretné elküldeni.

A két lakótárs az imint elkészülttel kedveskedett a boldogan elrohanónak, leírván azt neki újból, mert az eredetit Cirill tette el örök emlékül a mellénye zsebébe még előtte való nap, mikor a műhelybe ment.

Délután szokatlanul kicsipte magát Cirill s ment boldogsága arany álmaia előre elmerengve. Mily kedvesen fog mosolyogni Sarolta, kivált, ha a rózsák jelentősége tetszésre talált nála. Sugárzó arccal lépett be Saroltáék szobájába, hol az asz-

elmondani, A holttestet csak harmadnapra találták meg.

— Városi képviselői gyűlés. Városunk képviselői máj. 26-án d. e. 9-kor közgyűlést tart. Ennek tárgyat: A királyi meghívó level kihirdetése. Két elhlt képviselő helyének betöltése.

— Ujvasuti menetrend. A m. k. állami vasutakon május 20-ika óta új menetrend lépett érvénybe. A régi menetrendtől annyiban történt eltérés, hogy a vonat föltételeesen egyes kijelölt őrházaknál is megáll. Ilyen megállási hely Szolnoktól M.-Túrig van négy s M. Türtől Gyomaig kettő.

— Tűzeset. Városunkban máj. 20-án d. u. 5 órakor tűz ütött ki. Leégett Grajczjár János Nyúl-utcai háza. A tűz keletkezésének oka ki nem deríthető.

— Képviselőjelölt fogadása. Városunk eddigi követie Moricz Pál máj. 21-én tartá bevonulását. A szabadalvú part ez alkalomból nagyszerű ovációval fogadta őt. Diszes bandérium és hosszú sora a fogáoknak kíséré szállók helyére. A város szelen egy diadal kapu zászlókkal fellobogózza állott e felirattal: Isten hozott! A Bolza kastély előtt a város leányainak egy diszes csoportja koszorúkkal lepté meg az érkezőt. Másnap máj. 22-én délben tartotta nagyszámu választói előtt beszámoló beszédét. A beszéd, melyet a választók folyton a legnagyobb figyelemmel hallgattak, végül osztatlan tetszéssel és lelkes eljenzéssel találkozott. Délután Achim Adam ev. esperes vezetése alatt 24 tagu küldöttség tisztegett és neki a képviselőjelöltséget újból felajánlotta. Moricz Pál a jelöltséget választói legnagyobb örömeire elfogadta. Este imposans banquette a „Bárány” nagytermében. A számos felköszöntök közül főleg Achim esperes és Salacz szolgabíró toasztjai arattak általán s tetszést és szünni nem akaró tapsokat és éljeneket.

— A főgymnasiumi önképző kör áldozó csütörtökön diszes hallgatóság jelenlétében tartá meg Tatay István igazgató elnöklete mellett örömmünepét. A nagyérdemű elnök vezetése mellett a minden nemesért és szépért lelkesülő ifjak ez idén is örvendetes eredménynyel munkálkodtak, és zsongéik bemutatásával a hallgató közönségnek élvezetes perczeket szereztek.

— Ujötvenes államjegyek. Május 22-től fogva új ötvenes osztrák-magyar államjegyek jöttek forgalomba.

— A szarvasi függetlenség párt saját helyiségében szombaton d. u. népes gyűlést tartván, egyhangulag Haviár Dani ügyvédet léptette fel képviselőjelöltül, ki is a jelöltséget, hivalkozván arra érdemesekre, többszöri felszólítás daczára sehogysen volt hajlandó elfogadni. — Vasárnap délelőt a templom után tartatott meg a piacztéren a nagyértekezlet, melyen Fürich Dénes a párt elnökül megválasztatván, több szónok ajánlatára újból egyhangulag Haviár Dani ügyvéd lett a függetlenség párt részéről képviselő jelöltül kikiáltva. Délután egy 14 tagu küldöttség járt a jelöltnél, ki is látva a megtisztelő bizalmat hosszas szabadkozás után kijelenté, hogy polgártársai kívánságát: a jelöltséget a párt érdekében kötelességének tartja elfogadni. Így tehát a szarvasi függetlenség párt képviselőjelöltje Haviár Dani helybeli ügyvéd, ki is mint halljuk, programbeszédét pünkösöd hetfőjén fogja megtartani, a mikorra a központból is többen le fognak jönni a párt érdekei támogatására.

talon az ő pompás csokra mellett még egy másik diszelgett.

— Köszönöm, köszönöm Thódor úr — sietett elibe Sarolta! Önök igazán kedves meglepetésben részesítettek Wágnerrel; bizonyosan összebeszéltek ugy-e? De nem is hittem volna, hogy az a W. olyan hízelgő s olyan költő; nézze csak mivel rekesztette be közös versüket. S odanyújtá a köszöntőt Cirillnek, kinek arczába szökött a vér s szemében bösz haragvilláma cikázott, miközben a vers berekesztő sorait olvasá: „A kegyed bájos szemének gyujtó lángja költővé avatja még azt is, ki sohsem irt verset.” Aztán elsapadt, s mintha ezer mázsa nehezedett volna nyelvére, küzdelmesen hebegte ki: „Igen a verset ketten mintáztuk s öntöttük először agyagba, aztán gipszbe! A Hagenmacher fele palotára kerül!

— De Thódor úr, hisz ön mást beszél; mi baja mondja csak?

— Hirtelen megfájult a fejem, — tördelé Cirill — megengedi Sarolta kisasszony, hogy egyet sétáljak, az tán használni fog.

— Csak aztán hamarosan térjen vissza, mert a papa megígérte, hogy ma a színházba megyünk. — Igen-igen — szól Czirill — s dult arccal rohant le a lépcsőkn.

A zsvány! sziszegé mérgesen, bizonyosan a mellényem zsebéből lopta ki a verset s ki adta a magának s én most úgy nézek ki mellette, mint egy fajankó; de megtanítom, meg, meg!

A Laudon kávéházban rátalált Wágnerre! S most olyan jelenet következett, mely méltó volna a megörökítésre, de most csak annyit róla, hogy a czákelner e szavakkal választá el őket:

— Uram! gavallérok nem ily módon vesznek elégtételt!

— Igen egy óra mulva elküldöm segédeimet — dörgé Cirill s elrohant.

(-) Sajtó per. Békés szentandrási izr. tanító Hollender Ignác sajtóper indított ugyancsak szentandrási lakos Kohn Abraham Kovács mester ellen a „Békés” mult évi 51-ik számában megjelent cikke miatt, mely cikkben Kohn részeges dűrva, brutális modoru tanítónak jellemezte Hollendert. Az esküdtzéki tárgyalás e héten csütörtökön május 29-én leend Aradon.

A tíz millió s fizesai kölesön megszavazása s föltételeinek megállapítására Horváth Gyula kormánybiztos, az érdekelt társulatokat közgyűlésre hívta össze, még pedig az endrődmezőúri társulat tagjait június hó 4-én reggel 8 órára Mezőtúr város székházába, a kákafői gáttársulat tagjait június 4-én d. u. 3 órára Szarvas város községi házában tanácstermébe, a halásztelki gáttársulat tagjait június 5-én d. e. 8 órára ugyancsak Szarvas város tanácstermébe, a bökényi mindzent risszaszabályozó társulat tagjait június 6-án d. e. 8 órára Szentese, a megyeház tanácstermébe és a mindzent-apátfalvi ármentesítő társulat tagjait június 7-én d. e. 8 órára Holdmezővásárhelyre, a községi háza tanácstermébe. A közgyűléseken meg fogják választani azokat a bizalmi férfiakat, kik a társulatok részéről az érdekeltég nevében a kölesön kötvényt aláírják s a kölesösszeg átvételét nyugtázní fogják.

Miután több oldalról fellettem szólítva, hogy eladó birtokot megvételre ajánljak, közhírré teszem, hogy ezentúl úgy kisebb, mint nagyobb birtokok vételére és eladására a közvetítést elvállalom. Cs. Apacza máj 16. 1884 Mokry Samuel.

Halál híradás. Özv. Gyurkovits Jánosné szül. Decoma Katalin, a Réthy-család áldott emlékü nagyanyja, május 22-én elhunyt s hült teteimájus 24. tetteket örök nyugalomra. Az engesztelő misealdozat máj. 26-án d. e. 9 órakor fog a rom. kath. templomban az egek urának bemutatni. Béke lengjen porai felett.

Irodalom és művészet.

Beküldetett: A Pesti Hírlap e legdagabb tartalmu politikai napilap, az egyedüli magyar lap, mely kormánytól és pártoktól függetlenül, következetesen harcol az 1848-iki elvekért az igaz szabadelűségért és demokraciáért. Ezen álláspont lehetővé teszi, hogy megmondja az igazat a kormánypártnak úgy, mint az ellenzéknek. Nagy elterjedést ezen teljes részrehajlatlanság és érdekes tartalma magyarázzák meg. Politikai vezérezikkeit Bekics Gusztáv, Borostyáni Nándor, Pesty Frigyes és Törs Kálmán; az országgyűlési kedvelt s humoros karcolatokat Mikszáth Kálmán írja. A „Pesti Hírlap” a legolcsóbb magyar lap, mert naponként 16 oldalon jelenik meg, minden héten két három zenedarabot közöl melléklet gyanánt, minden számban érdekes regény- és beszélyközleményeket hoz s ennek dacára előfizetési ára egy évre csupán 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt, 50 kr. egy hóra 1 frt, 20 kr. A „Pesti Hírlap” kiadóhivatala (Budapest, Légrady testvérek, nádor-utca 7. szám) kívánatra mindenkinek küld mutatvány számokat.

A Magyarország és a Nagyvilág című nagy képes hetilapra felhívjuk t. olvasóink figyelmét. A lap minden számában 10—12 illusztráció jelenik meg, köztük számos jeles magyar rajzolóktól, Szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalma a legjelesebb tollú íróktól ered. Mikszáth Kálmán, Győry Vilmos, Peteley István, Mikó Izidor, dr. Molnár Antal, Jakab Elek történelíró, Margittay Dezső, Frankenburg Adolf és Tóth Béla állandó

Rémes harag borongott arcán, midőn a két lakótársat a Grünling fogadóban segédekül szólította fel.

A két bölcsész egy óra mulva érintkezett W. segédeivel; de kibékülésről szó sem lehetett. Találkozási helyül a Grünling vendéglő nagy termét tüztek ki másnap nyolcz órára. Kardokról C. segédei gondoskodtak.

Cirill megírta végső leveleit; érzékenyen bucuzott el Saroltától, édes anyjától, barátaitól. Általános örökösöive két lakótársát tette! A halotti tor megülésére ezüst óráját nagyta, mely azonban a zálogházból vala kiváltandó.

Keveset aludt s reggel köny csillogott szemében mit a kelő nap sugára sem birt onnan kicsókolni. Három negyed nyolczkor indultak. Komoly ünnepele: három arcz. Cirill szeméi csendes andalgással pihentek el egy-egy ismerősebb arczon egy-egy ismerősebb helyen, ajkait kegyeletes, de büszkébe játszó mosoly arnyalta be, mintha mondani akarná: „Ne fájjon az hogy végsőre láttok, mert mint hős halok meg.”

A fogadóban csakhamar megjelent az ellenfél is segédeivel. Kimért, h'deg üdvözlés után a segédek békülésre szólították föl a feleket; de eredménytelenül, mert itt csak vér segíthet.

Már összemérték a kardokat, melyek elég tompák voltak arra, hogy C. nekerüljön őseihez, mikor egyszer csak nyílik az ajtó s azon hivatalos komolysággal lép be Mihászna András, rendőr úr s rémitő arcczal mérve tetőtől talpig a két haláljelöltet, félreérthetetlen szigorral dörög el: „Röndnek muszáj lönni!”

Cirill és ellenfele megfedkeztek arról, hogy nekik egymá-t le kék szúrni, csak azt érezték, hogy oda nem jó lesz elmenni hova Andris bácsi invitálja őket; de szóhoz hirtelen nem jutván, a két lakótárs vette át a mentő szerepet.

dolgozóitársai a „Magyarország és Nagyvilág”-nak mely rövidebb regényeken, beszélyeken, rajzokon és költeményeken kívül számos érdekes közleményt hoz a hazai történelem, a földrajzi ismeretek, a népisme, a természettudományok stb. köréből. Közül azonkívül zenészeki és színházi tárczákat és terjedelmes könyvismertetések. A gazdag tartalmu kitünő lapot, melyben a család minden tagja talál maga számára szórakoztató és izlésnemesítő olvasmányt, melegen ajánljuk a t. közönség figyelmébe. Előfizetési ára, noha hetenkint két nagy iven jelenik meg, negyedévre csak 2 frt, félévre 4 frt, egész évre 8 frt. Előfizetni a Légrady testvérek kiadóhivatalában (Budapest, nádor-utca 7. szám) lehet. Mutatvány számokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

A Képes Családi Lapok 34. számának tartalma: A Kó Ursten elbeszélés, írta Majthényi Flóra (vége k.) — Dalnok költemény Prém Józseftől — A fehér rózsacsokor elbeszélés, írta Borostyáni Irma (vége) — A falszokrény rejtelme, írta Lihvay Viktória. (f. k.) Heti tárcza. Horváth István emlékezete; írta és a székesfehérvári Horváth ünnepélyen május 11-én szavalta Komócsy József. — A császár ajándéka; Gáborhelyi Kálmántól. — Oh ne szeress...: költemény Petrovits Lászlótól. — Gondolatok. — Képmagyarázat. — Mindenféle. — Közpink: A vándorsátrak kiirtása Hercegovinában. — Medvetánczoltató orosz vásártéren. — Halálosan találva Melléklet: A „Hellen vagy egy év” című regény 113. 128. oldala. — Mai számunkhoz van mellékelve a „Gazdasági és Háztartási Lapok” május havi száma.

A borítékon: Heti máptár. — Sakkalány — Logikus pontrejtvény — Talányok megfejtése — Megfejtők névsora — Kérdések — Feleletek. — A kis latri házai. — Hirdetések. Előfizetheti Mèhner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde utca 8. sz. Egész évre 6 frt, félévre 3 fr. negyedévre 1 frt 50 kr.

Gazdaság, ipar és kereskedelem.

Assicurazioni Generali Mai szá munk hirdetési rovatában közölük a triesti általános biztosító társaság (Assicurazioni Generali) 1883-ik évi zárszámláját és vagyonkimutatását. Amint a jelentésből látjuk, ez a jó hírű biztosítási intézet tejlődése a lefolyt évben is jelentékenyen előhaladást tett. Összes díj- és illetménybevételei 13281391 frt 81 kr-ra ragnak. A még folyamatban levő kockázatok tartaléka 955.056 frt 82 kr-ra szaporodott. 1883-ik év végével folyamatban levő életosztályi tőkebiztosítások összege 77. 245710 frt 04 krt teszen, tehát kerekszám 7 millió forinttal növekedett. Az életbiztosítási osztály üzletének e jelentékeny szaporodását különösen ki kell emelnünk és ezt az intézett, mint az a jelen-tesben joggal hangsúlyoztatik, részben ama általános bizalomnak, melyel a biztosító közönség irányában viseltetik, részben a kötvények feltételeiben pár év előtt behozott és a biztosító közönségre nézve nagyon előnyös újításoknak köszönheti. Az 1883-ik évben 17780 kárért 9611024 frt 38 krt s így fennállása óta 516028 kárért 169785742 frt 38 krt fizetett ki a triesti általános biztosító társaság, mely összegből hazánkra magára 74287 kárért összesen 30022836 frt 15 kr esik. A jégbiztosítási üzletnél szenvedett jelentékeny veszteségek dacára 551419 frt 79 krnyi tiszta nyereség mutatkozik, és így mindeu 315 frttal befizetett részvény után 220 frank — 88 trnyi osztalék adha-

— Jó, hogy eljött András bácsi, mert ez a két vitéz azon kapott hajba, hogy András bácsi a Verhovay féle tüntetés-kor nem nyolcz, hanem csak hat embert razott le magáról. De úgy-e elmondja egy pohár jó bor mellett, hogy miként is volt az a kis kommotió?

András bácsi egyet simított hatalmas kajla bajszán, kifutta szép domboru mellét s aztán dörgő baszus hangján emígyen példálódzott: Se nyolcz, se hat nem volt őcsém, hanem tizenkettő. De hát hadd lássunk no azt a poharat; de ne legyen ám valami tavalyi löre.

S András bácsi fokozódó jó kedve bizonyítá, hogy a budai vörös bor nagyon fainos valami.

A két ellenfél arca lassanként kiderült, mint midőn a haborgó tenger hullámai lesimulván, csendes tüköréről a napsugár ragyog fel. S midőn Cirill rákezdé kedvencz notáját, hogy aszondja:

Rózsás kertbe jártál

Violát gyomláltál

Eszemadta.

Wagner odament hozzá s ajkon csókolva, megkérde szépen, hogy: Cirill te, haragszol még? Ugyan ne mókázz, ládd, hisz a verset nem a mellényed zsebéből vettem ki, hanem Bende hozta lakótársaidtól. Node valld meg, nem ez a bibe itt, hanem te Saroltát félted tőlem; de ne féj, szeretlek én annyira, hogy Saroltáékhoz többet nem teszem be a lábomat!

Cirill könyezett, a két lakótárs meg lelkesülten kiáltá:

„Párosviadaltok ép úgy végződött, mint Aristophanes és Horátius görög bölcsészeké.”

Sarolta egy szép rózsabimbóval jutalmazá Cirill hősiességét! Manap már annyira vannak, hogy, ha Isten éltet, új borra megüljük a lakodalmukat, s ki lesz akkor boldogabb Cirillnél?

Jelenfi Jenő.

tó. A tűzbiztosítási osztálynak későbbi években behajtandó díjai fedezetére adott díjkötelezők értékének összege 1909219302 frt-ra emelkedett; az intézet kezességei alapja részvénytőkeben és készpénz tartalékokban 296882429 frt-ot teszen és mint a vagyonkimutatásból látható, legnagyobb elővigyázattal jó értékekben van elhelyezve.

Beküldetett. A jelen számunkban hirdetett Mohai Ágnes forrás vizére vonatkozólag megiegyezzük, hogy ez ásványviz összetételénél fogva a legtisztább földes savanyu vizek közé tartozik.

Vegyí összetételénél, (elemzési) ide számítva az eddig még kevés ásványvizben talált Titán savát, a kü- és belföld legelőkelőbb orvosai által a légzés, emésztés stb. hurutos bántalmainál valamint angol, görvélykor. köszvény és csúzos bántalmaknál, mint hathatós, a gyógmódot elősegítő szer minden alkalomkor ajánlatik, valamint a gyermek gyógyászatban is, miután a gyomorban a túlságos savany-képződést mérsékli, és az ideg rendszerre izgatólag hat, hathatós szerül szolgál. Nagy mennyiségű szabad és felig kötött szén-sav tartalmánál — 99,0 perzent — mint tude élvezeti víz, minden más vele hasonnemű vizet felülmul; miért is ajánlandó e víz közönséges ivásul mindenhol ott, hol jó tiszta, minden fertőző anyag-tól ment ivóviznek hiányával vannak; miután mai napság már seuki sem kételkedik, hogy a rossz ivóviz legtöbb heveny betegségek előidézője és fenntartója, mint p. o. váltóláz, hagymáz, gyomor-bélhurut, vérhas stb. Ez pedig úgy van miadazon vidéken, melynek talaja posványos vagy árvíz területű, és a lakosság utalva van annak a viznek használatára, milyen p. o. hazánkban a Tisza vidéke, Banaát stb. hol is a mohai Ágnes forrás-viznek egy házból sem szabadna hiányozni, mit is a mohai Ágnes forrásnak olcsóságánál könnyen elérhető; miért is a szenvedő emberiség halájalleti a tulajdonost, ki ezen felül az úgy buzgalmánál fogva annak kiállítására, tisztán való töltése, mindennemű megromolhatásának kizárására annyit fordít, hogy pedig már sok helyen ily üdvös célokra használtatik, mutatja az a körülmény is, hogy e legifiatlabb, alig 3 év óta forgalomba jött vizből már folyó évben egy millió üveg töltetett.

Ezen ásványviz az elősorolt tulajdonainál fogva, az 1880. évi gráci orsz. kiállításban az elismerő oklevéllel, az 1882. évi triesti kiállításban a bronz, az 1883. évi bécsi gyógyszerész kiállításban pedig az ezüst éremmel lön kitüntetve.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Mihálfí József.

MEGHIVÁS

Az 1881. évi LIII. t. cz. végrehajtása folyamán keletkezett viszonyok rendezéséről szóló 1884. évi t. cz. 4-ik §-sa értelmében a Kákafoki gáttársulat által elnökletem alatt megtartandó kölni közgyűlést f. évi június hó 4-ik napján d. u. 3 órájára Szarvas városa tanácstermében tűzöm ki. A közgyűlés tárgya leend: a) Az 1881. LIII. t. cz. alapján a Tisza balpartján a Körös és Maros között tekvő terület árvedelmére Békéstől a Körös balpartján a Tiszáig, onnan a Tisza balpartján a Maros torkolatáig, és a Maros jobb partján Apátfalvaig terjedő védőtöltéseken teljes biztonságot nyújtó méretekkel való kiépítésére államilag már előlegezett, valamint az 1881-ik évben végrehajtandó építkezésre és az árterfejlés-tes teljes keresztül vitelére még szükséges összegeknek fedezése végett; továbbá egyes társulatok részére árvedelmi és egyéb czelokra kölesön vagy előleg czimén s az 1880. XX. t. cz. alapján vagy egyébként utalványozott összegek visszatérítése czéljából az említett terület érdekeltége által felveendő 10 millió frt kölcsönnek megszavazása és föltételeinek megállapítása.

b) Megvalasztása azon bizalmi férfiaknak, kik a társulat részéről fönt jelzett érdekeltég nevében, a kölesön kötvényt aláírják, és a kölesön összegek átvételét nyugtázní fogják.

Ezen közgyűlésre az érdekelteket mint a nevezett társulat tagjait ezennel meghívom és felkérem, miszerint azon személyesen vagy írásbeli megbízó levéllel ellátott meghatalmazottjaik által részt venni sziveskedjenek.

A közgyűlésen megiejtendő szavazás a társulatnak a kormány által jóváhagyott alapszabályaszerint történend.

Szentes, 1884. május 19-én.

Horváth Gyula,

kormánybiztos.

Meghívás.

Az 1881. évi LIII. t. cz. végrehajtása folyamán keletkezett viszonyok rendezéséről szóló 1884. évi t. cz. 4-ik §-a értelmében a Halásztelki gáttársulat által elnökletem alatt megtartandó kölni közgyűlést f. évi június hó 5-ik napján d. e. 8 órájára Szarvas városa tanácstermében tűzöm ki. A közgyűlés tárgyai: mint a fentebbi meghívásban.

Szentes, 1884. május 19-én.

Horváth Gyula,

kormánybiztos.

Előleges hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Szarvason a piacztéren Deutsch Adolf ur eddigi üzlethelyiségében f. évi június hó 3-án

üveg-, s porcellán kereskedést

nyitok s e szakba vágó czikkeket, mint

üvegeket, poharakat, tányérokat, thea-készletet, tükröket, képeket, lámpákat stb. dús választékban fogom raktáron tartani s a legjutányosabban elárusítani.

Ezen felül mindennemű üveges munkákat, úgyszintén képek- és tükrök ke-reteinek aranyozását is a legjutányosabban eszközöndem.

A n. é. közönség kegyes pártfogását eleve is kikérem tisztelettel

Klein Ignác.

3-1

MAGYAR-FRANCZIA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

Tekintettel a küszöbön levő jégbiztosítási idényre bátorkodik az alólirt vezérügynökség a n. é. biztosító közönséget

a jégkár elleni biztosításra

tisztelettel felhívni.

A magyar-francia biztosító részvény társaság az általa eddig is alkalmazott és a gazdaközönség körében közkedveltséggel felvett díjszámítási módozatot, mely szerint az alapdíjből mindjárt a biztosítás megkötésekor 50 illetve 20% elengedtetik, valamint kedvező biztosítási feltételeit is egész terjedelmükben ez idén is fentartotta.

Aratási és cséplési költségek csupán teljes károknál jönnek leszámításba.

Előforduló káresek gyorsan és legpontosabban rendeztetnek és a biztosítás kötésekor alkalmazott egy-ségi árak még akkor is fenntartatnak, ha a piaci ár a jégverés idején alacsonyabban állna is.

A t. gazdaközönség különös becses figyelmébe ajánljuk továbbá a már eddig is megkedvelt

hatéves biztosítási módozatot

melyhez képest a díjak csak 5 éven át fizettetnek, míg a hatodik évben a biztosító teljesen ingyen élvezi a biztosítást.

További felvilágosításokkal készséggel szolgál

A MAGYAR-FRANCZIA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

6-4

Szarvasi Főügynöksége :

RÉTHY SÁNDOR.

H I R D E T É S E K.

A becsi 1883. évi gyógyszereszi kiállításán ezüst ermet nyert.

A MOHAI ÁGNESES FORRÁS

hazánk egyik legszénsavdusabb SAVANYUVIZE

kitünő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.
Fris töltésben

mindenkor kapható

ÉDESKÜTYÜ

magyar kir. udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPESTEN.

Ugyszintén minden gyógyszerárban, fűszerke-eskedésben és vendéglőben.

1,000,000

Kempelen Imre fehérmegyei nagybirtokos tulajdonát képező mohai „ÁGNES” savanyúvíz-forrás telepén 1883. november 15-én töltött az

egy millióodik palack Ágnes-viz

mely annyiban képez nevezetesebb eseményt, amennyiben ezen eset Európában az első, mely alig három évi fennállása óta képes volt savanyúvízének emyire élénk keresletet és közkedveltséget teremteni.

Raktár Szarvason Nyácsik Soma urnál. 12-3

KOTZÓ PÁL

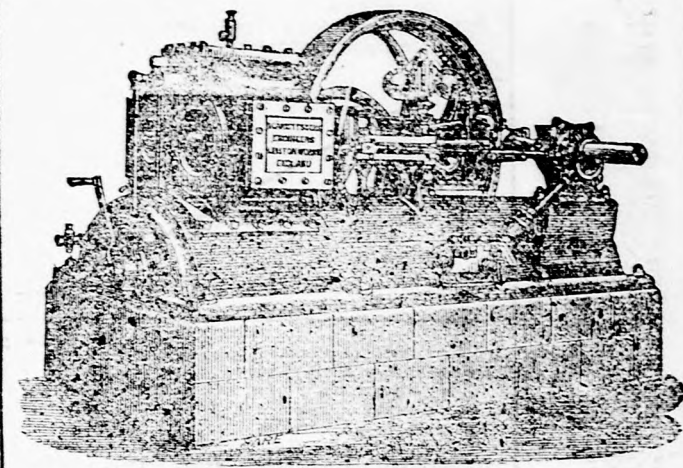
GÉPÉZ-MÉRNÖK

Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

ajánlja gazdasági gépraktárát

fa-, szén- és szalmafütesű gőzmozgonyait, soros és szecsva vetőgépeit, exélt, stb. stb. acél és amerikai szerkezetű gőcseplőgepet, tisztító vagy egyszerű járgány oripőlt, rostált, stb.

Különös figyelmet kér:

Garrett B és fiai Compound

gőzmozgonyaira és fűtő gőzgepeire, melyek egyenlő erőfejlesztésnél 40% tüzelőanyagot takarítanak meg minden más géppel szemben.

Garrett B és fiai szab dobjáró, acél alattal és kétoldalt részezett negyszer használható acél-sínekkel, a mi

könnyű járást, nagy munkaképességet tartósságot, tiszta kicsépiést és tökéletes tisztítást biztosít.

Legújabb harangjárgányaira

az összes perelyek egy alapötvényen, miáltal ténkretehetően könnyű járatauk.

KÜLÖNLEGESSÉG.

Az igen tisztelt úri nők szíves figyelmükbe ajánlom mint különlegességet az éppen most érkezett s hófehér minőségéről ismert, kitünő zamalú, valódi

Csurgatott Akáczirág Mézet

ikrás állapotban, melynek kilóját 1 frt. 20 kron van szerencsém ajánlani.

Kegyes rendelvényeik elváltában vagyok kitünő tisztelettel

Melis Lajos,

3-2

fűszer kereskedő
a „Babér koszorúhoz”

ÉRTESÍTÉS

Alólirottanak van szerencsém a tisztelt úri közönség szíves tudomására juttatni, hogy a nyári évad kezdetével mindennemű szűcs árút nyaralásra a legmérsékeltlebb díj mellett elfogadok, s az évad leteltével azt kijavítva pontosan rendeltetési helyére juttatom.

Egyszersmind magamat e szakba vágó munkák izléses elkészítésére ajánlván, pontos kiszolgáltatás biztosítása mellett maradok hazafiai tisztelettel

ifj. Melis Mátyás,

3-2

magyar és német szűcs.

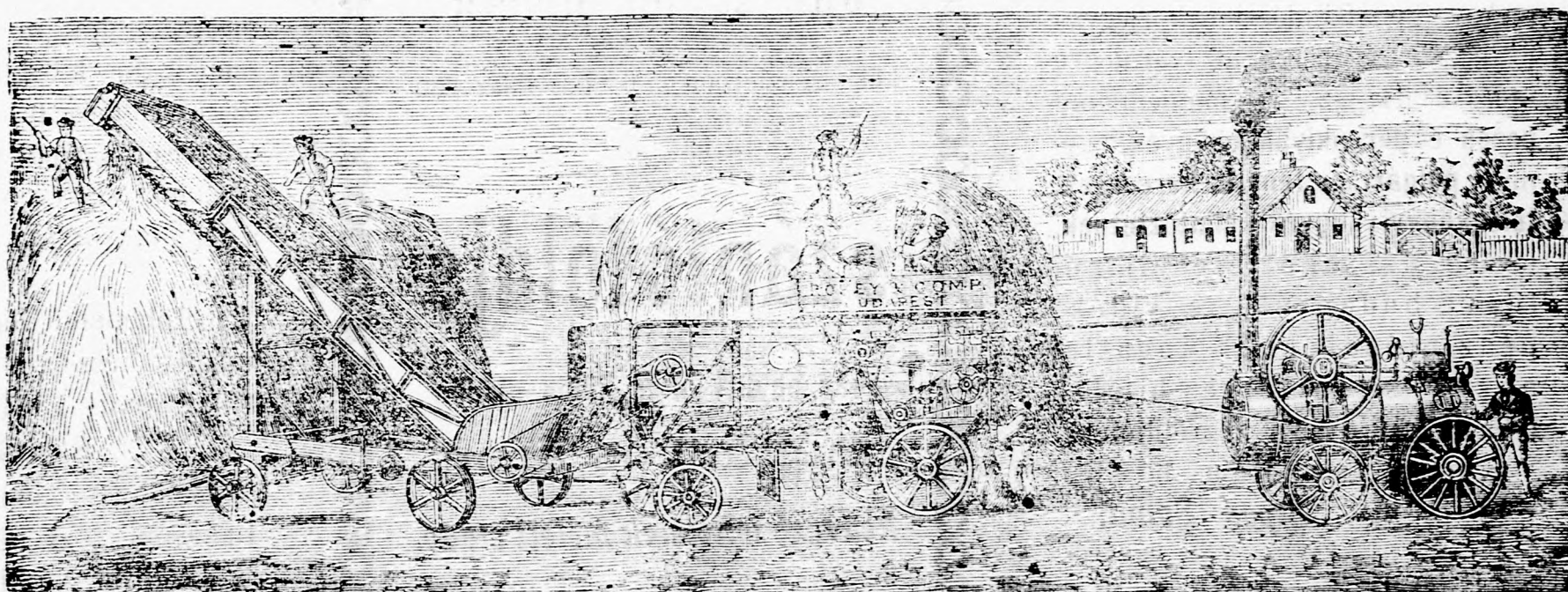
Fő utca 480. ház szám.

ROBEY & CO. P.

18-12

Budapest Üllői-ut 35.

Gőzcseplőgép-készleteket venni szándékozók szíveskedjenek a gyári árak iránt Robey & Comp-hoz mint az eredeti vasgerendás cséplőgépek gyárosaihoz fordulni. 2 1/2, 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű cséplő szedetek gyárukban mindenkor készleten vannak.

Hirdetések.

AZ ASSICURAZIONI GENERALI 1883. ÉVI MÉRLEGE.

KIADÁS

Nyeresség- és veszteség-számla az A mérleghöz. (1883.)

BEVÉTEL	Bevételek			A tétel neve	Kiadások		
	frt	kr	Összes		frt	kr	Összes
Dijartalék a múlt évről:	1738119 04			Viszontbiztosítási díjak:	2397189 04		
a) díjartalék	81801 50			a) tüzbiztosítás	578348 81		
b) szállítványbiztosítás	160000 00	1979920 54	1979920 54	b) szállítványbiztosítás	599559 23	3575497 05	3575497 05
Tartalék díj károkra, melyek 1883. december 31-én még meg nem fizettek:	589340 78		725246 31	Károkok:			
a) tüzbiztosítás	150148 78			a) tüzbiztosítás	2581302 00		
b) szállítványbiztosítás	5756 80	225246 31	725246 31	Kifizetett károkozások	633 448 99	3214750 99	
Díj a múlt év levonásával:	6498 21 11			b) szállítványbiztosítás	412 760 48	591789 45	
a) tüzbiztosítás	1280 82 41			Kifizetett károkozások	179 028 97		
b) szállítványbiztosítás	2162 295 75	994 890 30	994 890 30	Károkok:			
Kötvénydíjak	4879 75	309534 33	309534 33	a) tüzbiztosítás	1886 337 06		
Többletjuttatások:				Kifizetett károkozások	4 644 03	1890981 09	5697521 53
a) Értékekre adott előlegek kamatai	300795 39		254140 38	Tartalék még ki nem fizetett károkokra		5697521 53	
b) Állam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai	48465 35		254140 38	Díjartalék 1883. december 31-én még folyó biztosításokért:	1766333 83		
c) Kamatok váltószámláiból, folyó-számláiból és ágio		54187 28	54187 28	a) tüzbiztosítás	110477 75	1875811 58	1876811 58
Nyeremény-egyenleg különféle értékesítések folytán a diszágó levonásával				b) szállítványbiztosítás	57546 80		
				c) jégbiztosítás	56012 31		
				Kiszámlázott juttatások:	133294 15	761853 82	761853 82
				a) tüzbiztosítás	644118 37		
				b) szállítványbiztosítás	52975 16		
				c) jégbiztosítás	110313 53	208843 25	807607 00
				Kezelési költségek:			208843 25
				a) tüzbiztosítás			11088 59
				b) szállítványbiztosítás			208843 25
				c) jégbiztosítás			11088 59
				Adók és illetékek:			31046 43
				A nyugdíj- és előleg-pénztár kamatai			5182 22
				Kétes követelések leírása			261010 40
				Leírás a leltárból			28466 63
				Nyeresség			132 3118 14
				Összesen	2397189 04	308327 66	132 3118 14

Nyeresség- és veszteség-számla a B mérleghöz. — Életbiztosítási osztály (1883.)

BEVÉTEL	Bevételek			A tétel neve	Kiadások		
	frt	kr	Összes		frt	kr	Összes
Dijartalék a múlt évről:	163011 75			Viszontbiztosítási díjak	83844 23		
a) díjartalék	269310 15	16032144 58	16032144 58	Fizetések esedékes biztosításokért:	1149501 74	133141 44	
b) díjartalék az átadott viszontbiztosításokra	293147 34		293147 34	halálra szóló biztosításokért	557353 37	103323 23	
Tartalék díj károkra, melyek 1883. december 31-én még meg nem fizettek:	3460715 43		2987278 61	megelőre esedékre szóló biztosításokért	137798 49	2288 03	
a) halálra szóló biztosításokra	483805 29			Járadékokért	1844633 60	1844633 60	
b) életbiztosításokra	42757 49	2987278 61	2987278 61	Levonva a viszontbiztosít. fejében			
Kötvénydíjak	43689 57	308392 75	308392 75	Kötvény-visztaadások	10000 00	2067619 37	2067619 37
Díjartalék viszontbiztosításokra				Levonva a kiegészítési részleteket		225409 50	225409 50
Elhelyezett tőkék jövedelme:				Nettó tartalék			
a) Jelzálog köv. tőkék kamatai	127084 85		689050 23	Díj- és költség- Halálra szóló bizt. tartalék 1884. évi számlára	11831591 80	231143 13	
b) Értékekre adott előlegek kamatai	7817 16		165896 01	megelőre	4695155 02	23017 75	
c) Állam- és más értékpapírok	299025 29		32754 75	Járadékbiztosítás	1196032 44		
d) Folyó számlák	42175 16			Levonva a kiegészítési részleteket	17722779 26	274160 88	
e) Az ingatlanok tiszta jövedelme	266843 89			Nettó tartalék	17996940 14	797359 03	
f) Életbiztosítási kötvényekre adott előlegek kamatai	104000 33		165896 01	Összesen	17199580 5	17199580 5	
g) Életbiztosítási kötvényekre adott előlegek kamatai	847946 24		165896 01	Összesen	23289 83	210090 18	
miből is levonva a tartalékok rendezés jutalékát	682050 23	682050 23	32754 75	Összesen	309865 42	308855 42	
Nyerem.-egyenleg különf. értékesítések folytán	165896 01		32754 75	Összesen	34082 54	34082 54	
				Összesen	76734 56	76734 56	
				Összesen	19195 09	19195 09	
				Összesen	4719 54	4719 54	
				Összesen	13177 63	13177 63	
				Összesen	5182 24	5182 24	
				Összesen	108576 94	108576 94	
				Összesen	20346705 06	198650 76	20346705 06

AZ ASSICURAZIONI GENERALI VAGYONÁLLÁSA 1883. december 31-én.

VAGYON	A.			B.			Összesen		
	forint	kr	Összesen	forint	kr	Összesen	forint	kr	Összesen
1. A részvényesek biztosított adólevelei	1837500		1837500						
2. Ingatlan birtok (minden tehertől menten)		444782 52	7514705 05						
a) városi telkek		306922 53							
b) földbirtokok (gazdasági leltárral)									
c) 1883. december 31. még el nem adott gazdasági termékek a társaság földbirtokaitól		93815 35	93815 35						
3. Kölcsönök a társaság életbiztosítási kötvényeire		1789392 07	1855294 60						
a) Aktív életbiztosítási kötvényeire									
b) felek halálakor felveendő tőkék vételára		65832 53							
4. Kamatozó jelzálogilag biztosított tőkékkel ingatlankokra a jelzálog osztályba tartozók kivételével (alap-számlák 1. cikk e pont)			2342675 21						
5. Kötésnek letéteményezett állam- és más értékpapírokra	157847 71	69670 91	227518 62						
6. Állam- és értékpapírok (A melléklet)	4001236 68	6288791 28	10290027 96						
7. Váltak a társaságban	676480 61		676480 61						
8. Előlegek a jelzálog osztálynak	314412 78	1469762 63	1784175 41						
9. Pénzek f. számláin kívül, bankok- és hitelintézeteknél									
10. Készpénz-készlet a triestri és velencei igazgatóságok pénztárában	120246 41	27851 68	148098 09						
11. Készpénz-készlet a főkök pénztárában	78298 99	19283 43	97582 42						
12. Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	603434 46	12714 06	616148 52						
13. Maradvány az intézet főköjének számláiból	865495 96	219577 43	1085073 39						
14. Maradvány az A mérleg folyó számláiból	398671 42	307022 78	705694 20						
15. a) adóok különböző címek alatt	403223 21	304083 97	707307 18						
b) Letétek kezesség és biztosítók gyanánt		308392 75	308392 75						
16. Díjartalék átadott élet- viszontbiztosításokra									
17. Butorzat és vaszerkezetek a társaság összes hivatalában, ezégtáblák, papír és nyomtatvány az összes raktárakban	23548	23547 93	47095 93						
18. Törlesztendő jutalékok a törlesztendő szervezési költségek									
Az 1883. december 31-én a jövő évekre érvényben maradó díjtételek értéke	19 992 193 02	9480394 93	9500386 95						

A CS. K. SZAB. ASSICURAZIONI GENERALI KÖZPONTI IGAZGATÓSÁGA TRIESTBEN:
 Dr. MAUROGONATO I. br. MORPURGO JOZSEF, br. RALI AMBR., SEGRÉ V, Dr. CALABI R., GOLDSCHMIEDT LIPÓT.
 A vezértitkár: MARCO BESSO. Magyarországi vezérigénykéség Budapesten az intézet saját házában, Dorottya-utca 10. sz.

SIPOS SOMA köz és váltó ügyvéd irodájából Szarvason.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém értesíteni a t. jogkereső közönséget, miszerint **ügyvédi irodámban** melyet Sipos Sándor kir. közjegyző úr házába helyeztem át (vármegye utca 1064. sz. a) mindennemű **peres és perenkívüli jogügyek**, ugyanint **polgári és fenyítő keresetek, teleshivatali ügyek elintéztetnek**, továbbá összeköttetéseimnél fogva budapesti és vidéki pénzügyintézeteknél ingatlanokra és személyes hitelre pénzkölcsönök közvetítetnek. Szarvas, 1884. május hó 4-én.

Sipos Soma,
köz- és váltó ügyvéd.

Földeladás.

Hurkás közelében van **Jancovics urnak** két részletben 6+7 összesen 13 hold **szántóföldje** akár együtt akár külön-külön méltányos áron **kedvező feltételek mellett eladó.**

3-2

H I R D E T É S.

Van szerencsém tudomására adni a tisztelt közönségnek, hogy miután **üzletemet** megnyitottam mindennemű megrendelt új kalapok legdivatterübb elkészítését, és mindennemű viselt kalapok megfestését vagy bár mily alakra való átigazítását a legjutányosabb ár mellett elvállalok.

Többnemű férfi és gyermek kalapok készen is kaphatók. Szarvas 1884. május 5.

Szarka József,
3-3 kalaposmester.
Lakásom: özv. Elefánt Mihályné házában, Nagytetemű utca.